

Toiminnallinen ensiapupäivä NEET-nuorille

LAB-ammattikorkeakoulu
Sairaanhoitaja (AMK), Sosiaali- ja terveysala
2021
Anni Backman & Joonas Lönn

Tiivistelmä

Tekijä(t) Backman, Anni Lönn, Joonas	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 37	Valmistumisaika 2021
Työn nimi Toiminnallinen ensiapupäivä NEET-nuorille		
Tutkinto Sairaanhoitaja (AMK)		
Toimeksiantajan nimi Etelä- Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskus (Eksote)		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten eli NEET-nuorten (Not in Employment, Education or Training) määrä on Suomessa suhteellisesti katsottuna suuri. NEET-nuorten tilanteesta on esitetty suurta huolta ja todettu kaikkien toimenpiteiden olevan tärkeitä, joilla ehkäistään NEET- asemaan joutumista.</p> <p>Tätä opinnäytetyötä oli mahdollistamassa Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskus, tarjoten mahdollisuuden sen toteuttamiseen Eksoten nuorten pajan kahdessa eri ryhmässä. Opinnäytetyö on toiminnallinen ja sen toiminnallinen osuus oli ensiapupäivän toteutus nuorten pajan ryhmissä. Osallistuneet nuoret olivat 18-29-vuotiaita. Järjestetyissä ensiapupäivissä oli mukana yhteensä 9 nuorta.</p> <p>Ensiapupäivän yhteydessä toteutettiin myös teemahaastattelu. Haastatteluissa oli mukana yhteensä seitsemän nuorta. Haastattelun tarkoitus oli selvittää, kokivatko osallistujat ensiapupäivän hyödylliseksi, nimenomaan koulutukseen ja työelämään hakeutumista ajatellen. Tulokset osoittivat, että ensiapupäivästä ja sen tarjoamista taidosta koettiin olevan hyötyä osallistuneiden nuorten elämässä sekä koulutukseen ja työelämään hakeutumisessa.</p> <p>NEET-nuorille olisi tärkeää kohdentaa jatkossakin erilaisia koulutus- ja työelämävalmiuksia lisääviä ruohonjuuritason koulutuksia sekä toimenpiteitä. Näillä toimilla voitaisiin tarjota korvaavia kokemuksia sekä lisätä työelämä sekä koulutusvalmiuksia.</p>		
Asiasanat sairaanhoitaja, ensiapu, ohjaus, nuoret, ensiapukoulutus		

Abstract

Author(s) Backman, Anni Lönn, Joonas	Type of Publication Thesis, UAS Number of Pages 37	Published 2021
Title of Publication Functional first aid day for NEET youngsters		
Name of Degree Bachelor of Health Care (Registered Nurse)		
Name, title and organization of the client South Karelia Social and Health Care District (Eksote)		
Abstract <p>The number of young people who are outside of the education and the working life is statistically high in Finland. Every action which effects the amount of these youngsters are remarkable.</p> <p>The purpose of this thesis was to serve the participants of functional first aid help day. The purpose was made the participants feel more confident about their first aid help skills but also helps growing these skills. First aid help education day offers participants tools to recognize everyday danger situations and prevent them with everyday activities.</p> <p>Students who make this thesis were using a data collection, data production, teaching and guiding as their working tools when they were implement this thesis. All the data in this thesis is based on the science and refilling so the criteria of quality data offering.</p> <p>Based on the feedback of participants makers reflect the education concept and develop it better for the future and for the needs of a participants.</p> <p>At the end of the first aid help day, there was a group interview, and the meaning of interview was to find out how the participants feel about the education. Was it useful or something else when the answers comes from the young people who lives outside the education and the working life.</p>		
Keywords nurse, first aid, guiding, young people, adolescent		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Sairaanhoitajan opetus- ja ohjausosaaminen.....	2
2.1	Vuorovaikutus osana oppimista	2
2.2	Ensiapu ja ensiapukoulutus	3
2.3	Sairaanhoitaja ja sairaanhoitajakoulutus.....	4
2.4	Opetus ja ohjausosaaminen	4
3	Ensiapukoulutus NEET-nuorille	6
3.1	NEET-nuoret.....	6
3.2	NEET- nuorten ensiapuosaamisen tarve	7
3.3	Ensiapuhjeet.....	8
3.4	Elvytysohjeet	10
4	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	12
5	Opinnäytetyön toteutus.....	13
5.1	Nykytila.....	13
5.2	Suunnitteluvaihe	14
5.3	Ensiapukoulutuksen toteutus	15
5.4	Teemahaastattelu.....	16
5.5	Analyysi	16
6	Tulokset.....	19
6.1	Ensiapupäivä kokemuksena	19
6.2	Ensiapukoulutuksen tärkeys	19
7	Pohdinta	21
7.1	Toiminnallisen osuuden tarkastelu.....	21
7.2	Tulosten arviointi ja johtopäätökset.....	23
7.3	Eettisyys ja luotettavuus	25
7.4	Jatkotutkimusehdotukset	26
	Lähteet	28

Liitteet

- Liite 1. Saatekirje
- Liite 2. Suostumus
- Liite 3. Tietosuojailmoitus
- Liite 4. Haastattelukysymykset

1 Johdanto

Suomessa NEET-nuorten eli koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrä on suhteellisen suuri. Näiden nuorten määrä on myös ollut kasvussa viime vuosina tehdyissä tilastoissa. Kansallisella tasolla tulevaisuuden kannalta tärkeää on, että koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämistä pyrittäisiin estämään kaikin mahdollisin keinoin. (OKM ym. 2019, 1.)

Nuorten syrjäytymiseen liittyvissä tutkimuksissa kuvataan paljon yhteiskunnallisten toimintojen ulkopuolelle joutumisen seurauksena syntynyttä huono-osaisuutta ja sen kokemusta. Puhuttaessa syrjäytymisestä tulee ymmärtää sen moninaisuutta ja vaikutuksia niin fyysiseen kuin psyykkiseenkin terveyteen. Onnistunut siirtyminen koulutuksesta työelämään tukee mielenterveyden kehitystä, jota saa aikaan myös koulutukseen osallistuminen. Jos työelämään johtavalla polulla kohdataan ongelmia, pitäisi tukipalveluita tarjoavien tahojen pyrkiä toimimaan ajoissa sekä riittävän matalalla kynnyksellä. Korjaustoimenpiteitä tulisi mahdollistaa nuorille sopivalla tavalla, tukien heidän työelämäänsä sekä koulutukseen johtavien valmiuksien lisääntymistä. (OKM ym. 2019, 2-6.)

NEET-nuoriin liittyvissä tutkimuksissa toistuu ajatus siitä, että itse NEET-asemassa olevia nuoria on kuultu valitettavan vähän, kun on etsitty toimenpiteitä aseman torjumiseksi. Eri-tyisesti tukitoimia pohdittaessa olisi hyvin merkittävää saada itse nuorilta mielipide siihen, kuinka ne vastaavat kohderyhmän tarpeisiin. (Simonen 2019, 62.)

Tämä opinnäytetyö lähestyy asiaa tutkimalla nimenomaan NEET-asemassa olevien nuorten kokemusta siitä, hyötyvätkö he ruohonjuuritason ensiapukoulutuksesta sekä voisiko ensiapukoulutuksella olla vaikutusta NEET-nuorten koulutukseen ja työelämään hakeutumisessa.

2 Sairaanhoidajan opetus- ja ohjausosaaminen

2.1 Vuorovaikutus osana oppimista

Potilas- ja asiakasohjaus on sairaanhoidajan yksi keskeisimmistä työkaluista. Olipa ohjauksessa sitten kyse elintavoista tai jonkin asian kouluttamisesta, merkittäviksi tekijöiksi nousevat ainakin vuorovaikutus sekä toiminnallisuus. Vuorovaikutuksen tulisi olla avointa ja sallivaa, mikä mahdollistaa kaikille rakentavan sekä turvallisen ilmapiirin oppia. Toiminnallisuuden tulisi tukea teoriaa ja viedä sitä käytännön tasolle muun muassa tekemällä riittävästi asiaan liittyviä käytännön harjoitteita. Koska ensiapukoulutus tähtää laadukkaaseen asioiden oppimiseen, on koulutuksen turvallinen ilmapiiri nostettava keskiöön sen ollessa oppimisen edellytys. (Sihvo 2017, 40-41.)

Onnistuneen ensiapukoulutuksen oppimisprosessia tutkittaessa esiin ovat nousseet muun muassa yksilöllinen kokemus koulutuksesta, vuorovaikutteisuus ja toiminnallisuus. Kokemuksen muodostuessa positiiviseksi, mahdollistuu myös turvallinen vuorovaikutus muihin ihmisiin. Koska edellä mainituista elementeistä jokainen on merkittävä, tulee niiden saavuttamiseksi huomioida myös persoonalliset tavat oppimiselle ja osallistumiselle. Osallistujien aiemmat kokemukset ja asiaan liittyvän lähtötiedon taso tulee huomioida. Esimerkiksi peruskouluikäisen lapsen oppimistapahtuma eroaa jo merkittävästi vaikkapa työikäisen aikuisen vastaavasta. (Sihvo 2017, 40-48.)

Peruskoulut ovat lisänneet opetussuunnitelmaansa myös koululaisten ensiapukoulutusta. Tämä tosin on tapahtunut vasta lähivuosina, joten se ei välttämättä kata aiemmin perusopetukseen osallistuneita, työelämän tai koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria. Ministeri Grahn-Laasonen toteaa vastauksessaan kirjalliseen kysymykseen 488/201, että ensiapuopetus on kansalaistaito, joka tulisi olla kaikkien saatavilla. Varmana ei voida pitää, että kaikki kansalaiset osallistuisivat ensiapukoulutukseen elämänsä aikana. (Eduskunta 2017.)

Nuorten aikuisten sekä aikuisten oppimisprosessissa on myös omat haasteensa. Tällaisia voivat olla muun muassa aiemmat kokemukset ensiavun käytöstä sekä aiemmin koetut muut oppimiseen liittyvät kokemukset. Elämää kokeneempi oppija voi olla myös kriittisempi kuin vähemmän kokenut osallistuja. Näin ollen perustelulle ja motivoinnille voi olla suurempi tarve oppimisen kannalta. Ensiapukoulutus perustuu suurelta osin sellaisten tilanteiden harjoittelulle, joita ei odoteta tapahtuviksi, mutta niihin tulisi olla varautunut. Tästä syystä motivointi asioiden opiskeluun on luotava laadukkaana vuorovaikutuksen keinoin. (Sihvo 2017, 8-10.)

NEET-nuoriin kohdennetuissa toimenpiteissä on painotettu koulutus- sekä työelämävalmiuksien parantamista. Ensiaputaitojen harjoittelu palvelee oppimista, työelämävalmiuksia sekä tarjoaa osallistujille konkreettisia taitoja, joita kysytään lähes kaikkialla. NEET-nuorille on tarjolla erilaisia toimintamuotoja, jotka mahdollistavat oppimisen ja koulutuksen hankkimista erilaisissa ympäristöissä. (OKM ym. 2019, 1-2.) Tämän opinnäytetyön ensiapukoulutus lukeutuu osaksi tällaista oppimista. Koulutus voi myös tarjota osallistujilleen kosketuksen terveydenhuoltoalaan ja täten herättää kiinnostuksen hakeutumaan koulutukseen tai ottamaan työelämäsuunnan kohti kyseistä alaa.

2.2 Ensiapu ja ensiapukoulutus

Hätätilanteen ensiavulla tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla on tarkoitus turvata autettavan peruselintoiminnot, kuten hengitys ja verenkierto, aina siihen asti, kunnes ammattiapu saapuu paikalle ja ottaa tilanteen hoitaakseen. Useimmiten ensiavun toteuttaja on maallikko, jonka tavoitteena olisi pyrkiä estämään tilan tai tilanteen paheneminen. Ensihoito sanalla kuvataan terveydenhoidon ammattilaisten toteuttamaa ensiapua. (Terveyskirjasto 2017.)

Ensiavun antamisessa ja ohjeistamisessa painotetaan hätäilmoituksen tekemisen tärkeyttä ja sen ajankohtaa avunantotilanteessa. On myös tilanteita, joissa autettavan tilaa voidaan tarkkailla ja seurata hetken ennen hätäkeskukseen soittamista. Mikäli autettava ei herää puhutteluun ja ravisteluun tai tila sitä muulla tavoin edellyttää, tulee hätäilmoitus tehdä välittömästi yleiseen hätänumeroon 112. (Punainen risti 2015a, 7.)

Ensiaputaidot ja -osaaminen saadaan ensiapukoulutuksissa. Ensiaputaidoilla tarkoitetaan ensiapua vaativan tilanteen tunnistamista, arvioimista ja priorisoimista. Ensiaputilanteessa ensiavun antajan tulee toteuttaa tietoon perustuvia ensiavun toimenpiteitä. Auttajan tulee tunnistaa oma osaaminen ja taidot sekä suhteuttaa ne avunantamisessa. Lisäavun tarve tulee osata arvioida ja hälyttää se tilanteen sitä vaatiessa. Merkittävin ja ensimmäinen asia, joka auttajan tulee osata, on autettavan peruselintoimintojen häiriöiden ja yleistilan heikkenemisen tunnistaminen. Ensiaputaidot voidaan hankkia esimerkiksi perinteisessä lähiopetuksessa tai verkko-opiskeluna. Ensiapukoulutuksista saadulla tiedolla ja osaamisella voidaan edistää loukkaantuneen tai sairastuneen selviämistä. Suositeltavaa onkin, että ensiapukoulutusta olisi mahdollisimman laaja-alaisesti tarjolla kaikille ja kaiken ikäisille. (Punainen risti 2015a, 23.)

2.3 Sairaanhoidaja ja sairaanhoitajakoulutus

Sairaanhoidajan koulutus on Suomessa korkeakoulututkinto, jonka laajuus on 210 opintopistettä. Koulutuksesta valmistunut henkilö voi toimia terveydenhuollon laillistettuna ammattihenkilönä, lain terveydenhuollon ammattihenkilöistä 1994/559 § 2 mukaan.

Sairaanhoidajan ammatillisiin kompetensseihin kuuluvat muun muassa taito antaa ensiapua, eri toimintaympäristöjen tuntemus sekä sairauksien ennaltaehkäisy ja hoitaminen. Potilaiden ohjaus ja eri sairauksien hoidon ohjaus ja opetus kuuluvat myös sairaanhoidajan osaamisalaan. Sairaanhoidajan tulee kyetä huomioimaan eri-ikäiset potilaat, heidän läheisensä sekä erilaiset ihmisryhmät. Sairaanhoidajan on tärkeä luottaa työnsä apuna näyttöön perustuvaan ja tutkittuun tietoon, jota hänen tulee osata soveltaa ammatissaan tilanteen vaatimalla tavalla. Sairaanhoidajan on myös osattava määritellä omaa osaamistaan ja tunnistaa siihen liittyvät kehittämistarpeet. (Eriksson ym. 2015, 21-25.)

Sairaanhoidon koulutus sekä hoitajantyö ammattina on kehittynyt niin tieteen, sairauksien kuin yhteiskunnankin kehityssuuntien myötä. Hoitotyö on kuitenkin pysynyt olennaisilta osin hyvinkin samanlaisena ainakin perushoitotyötä tarkasteltaessa. (Eloranta 2012, 3-6.)

Tulevaisuudessa sairaanhoitajilta vaaditaan entistä enemmän osaamista muun muassa ohjauksen, yhteistyön, kehittämisen sekä monikulttuurisuuden sarjoilla. Kysymykseen siitä, vaaditaanko sairaanhoitajilta tulevaisuudessa enemmän osaamisen syvyyttä vai laajuutta, ei vielä täysin osata vastata. Sairaanhoidajan osaamisen tulee jo nyt olla laaja-alaista, mutta lisääntyneen spesifin tiedon saannissa yhdistetään tulevaisuudessa todennäköisesti monialaista yhteistyötä sekä verkostoja aikaisempaa enemmän. (Eloranta 2012, 73-74.)

2.4 Opetus ja ohjausosaaminen

Ihmiset oppivat erilaisia asioita läpi elämän. Oppimista on monenlaista, mutta se on kuitenkin aina aktiivista toimintaa. Ihmiset prosessoivat kaikkea aistittua, koettua ja aiemmin opittua, joiden pohjalta syntyy kokonaisuuksia. Opittujen kokonaisuuksien avulla ihminen ymmärtää ympäröivää maailmaa, jossa opitaan toiminnan kautta jatkuvasti uutta. Näin ollen oppimista voisi kuvailla jatkuvaksi aktiivisen toiminnan prosessiksi. (Kallio 2016, 14.)

Uusi tieto antaa oppijalle muutoksen mahdollisuuden, mutta se on myös välttämätön ehto oppimiselle. Oppimisen yksi olennaisista osista on sosiaalinen verkko, vaikka loppupeleissä oppijalla on kuitenkin älyllinen vastuu oppimisesta. Vastuu, joka siirtyy opettajalta oppijalle ei ole aina yksiselitteistä, sillä oppija voi ottaa vähitellen vastuuta tai asioita vastaan, joihin hänellä on valmiutta. Oppijan tuleekin pyrkiä tiedostamaan ne asiat, joissa hän pystyy

toimimaan itsenäisesti ja omavastuista. Oppimiskokemus, joka on onnistunut, kehittää oppijan itseluottamusta. Positiiviseksi koetut sosiaaliset tilanteet rohkaisevat oppijaa oma-aloitteisuudessa ja se näkyy myös rohkeutena toiminnassa. Tällöin kehittyy oppijalle halu kohdata yhä haastavampia tehtäviä. (Kauppila 2007, 131-132.)

Sairaanhoitajat tarvitsevat opetus- ja ohjausosaamista työssään. Sairaanhoitoalan luonteen seurauksena, tapahtuu opiskelijoiden sekä ammattilaisten oppimisesta iso osa työkentällä. Tällöin on tärkeää, että ohjauksesta vastaavan sairaanhoitajan tietotaito opetettavasta asiasta sekä ohjaamisen menetelmät ja vuorovaikutus ovat riittävän hyvällä tasolla. Sairaanhoitajat ohjaavat työssään asiakkaita, potilaita, omaisia, ryhmiä, yhteisöjä sekä opiskelijoita ja kollegoitaan. Eri ohjaustilanteissa on huomioitava ohjauksen tavoitteiden lisäksi myös vastaanottajan oppimisvalmiudet sekä kyky ymmärtää ohjattavaa asiaa. (Nummelin 2009, 19-20.)

Sairaanhoitajien opetus- ja ohjausosaamista tulisi vahvistaa koulutuksella, toimivalla yhteistyöllä ja riittäväillä ohjeistuksilla. Jo tähän mennessä opittua ei saisi unohtaa, vaan sitä tulisi vahvistaa entisestään. Näin ollen opetus- ja ohjausosaamista onkin tulevaisuudessa syytä nostaa entistä enemmän esiin sekä keskittyä sen kehittämiseen ja asiakkaiden palvelevuuteen. Opetus- ja ohjausosaaminen on hoitotyön ydinosaamista. Ohjausosaamisella on merkittävä rooli asiakkaiden ja potilaiden palveluntarpeeseen vastaamisessa sekä palvelukokemuksen muodostumisessa. Opetus- ja ohjaustilanteen onnistuminen on monen asian summa, jossa vuorovaikutuksella ja tasavertaisella toimijuudella on merkittävä rooli. Näitä taitoja tulisi sairaanhoitajilla olla ja heidän tulisi niitä myös tarpeen mukaan kehittää. (Miettinen 2016, 6-15.)

3 Ensiapukoulutus NEET-nuorille

3.1 NEET-nuoret

Lyhenne NEET tulee englannin kielen sanoista, Not in Employment, Education or Training. Suomessa NEET-nuorilla tarkoitetaan koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevia 15-29-vuotiaita nuoria. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten aikuisten lukumäärä on ollut kasvussa OECD:n vuosittaisen Education at a Glance -julkaisun mukaan. Julkaisussa Suomen osuus oli kansainvälisestikin korkeaa luokkaa. (OKM ym. 2019, 1.) Suomi on jatkuvasti OECD:n sijoituksissa kärkijoukossa koulutuksen osalta, joskin Suomen työllisyys- ja sosiaalipolitiikan sanotaan estävän osaa nuorista siirtymästä mutkattomasti työmarkkinoille. Suurimpana syynä NEET-asemaan joutumiseen nähdään Suomessa yksilön matala koulutustaso. Naisten ja miesten välisiä eroja ei NEET-tilastoista näytä löytyvän ja todennäköisyys päätyä NEET-nuoreksi on kaikilla samanlainen. (OKM 2019, 10-12.)

Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella vuonna 2015 oli yli 18 prosenttia 20-24-vuotiaista nuorista. Tilastokeskuksen vuosikeskiarvoon perustuen osuus oli noin 15 prosenttia, josta selviää näiden nuorten määrän olevan korkea ja kasvusuuntainen. Huomioitavaa on, että nuorten elämäntilanteet vaihtelevat. Tämä tarkoittaa, että NEET-nuoriin lukeutuminen ei kerro suoraan vielä syrjäytymisestä. Nuoret saattavat odottaa esimerkiksi opiskelujen, varusmies- tai siviilipalveluksen alkamista. He voivat myös viettää välivuotta, lukea pääsykokeisiin tai lomailla kesän ilman kesätöitä. Välivuosien jatkuessa NEET-tilanne on kuitenkin yhteydessä psyykkisiin ja sosiaalisiin ongelmiin. (OKM ym. 2019, 1, 2.)

Keskeisimpiä toimenpiteitä, joilla pystyttäisiin vaikuttamaan NEET-nuorten määrän väheneeseen, on kohdistettu nuorten tavoittamiseen matalalla kynnyksellä esimerkiksi heidän hyvinvointinsa, opiskelu- ja työllistymisvalmiuksiensa ja mahdollisuuksien kohentamiseen. Tällaisia ovat muun muassa ohjaamot, psykososiaalinen tuki, opiskelunvalmiuksia tukevat opinnot ja valmentava koulutus. (OKM ym. 2019, 2-6.)

Kansainvälisten tutkimusten mukaan nuorten mielenterveyden häiriöillä on yhteyttä NEET-asemaan joutumiseen. Koulutuksen ulkopuolelle joutuminen tai opintojen pitkäaikainen keskeytyminen voivat lisätä ulkopuolisuuden tunnetta ja pitkittyessään vaikuttaa mielenterveyteen negatiivisesti. Ne nuoret, joilla on mielenterveyden häiriöitä taustallaan ovat yleisesti ottaen suuremmassa vaarassa NEET-asemaan joutumisessa. NEET- asemaan joutuminen on merkittävä riski haitallisille taloudellisille, terveydellisille, oikeudellisille ja psykososiaaliselle huonovointisuudelle. Näitä tulisikin torjua riittävin toimin, jotta tilanne saataisiin paranemaan niin yksilötasolla kuin yhteiskunnankin puolelta katsottuna. Huomioon tulisi

ottaa myös sellaiset ihmisen elämänvaiheet, joissa alttius mielenterveyden haasteille on suurempi. Tällaisia elämänvaiheita ovat erilaiset kehitysvaiheet, joita nuoruudessakin käydään läpi ja joissa nuorille tulisi olla tarjolla riittävästi tukea, jotta mahdolliset kriisit eivät kuormita heitä liikaa. (Iyer ym. 2018, 1401-1405.)

Kouluttamattomuus vaikuttaa nuorten osallistumiseen erilaisiin yhteiskunnallisiin toimintoihin sekä mahdollisuuksiin päästä mukaan työelämään, vaikka halua olisikin. Koulutuksen ja kokemuksen puute voi lisätä myös ulkopuolisuuden tunnetta. (Valtonen 2017, 43.)

Yleisesti NEET-nuoriin lukeutuvat nuoret pitävät virallisia palveluja luonteeltaan vaativana, kun taas epäviralliset ja vapaamuotoisemmat palvelut miellyttävät heitä (Valtonen 2017, 58-59). Opinnäytetyössä on pyritty huomioimaan toteutetun ensiapupäivän vapaamuotoisuus ja vahvistaa näin ollen koulutuskokemuksen mielekkyyttä.

3.2 NEET- nuorten ensiapuosaamisen tarve

Lyhytkin aika koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olemiselle voi olla riskitekijä yksilön hyvinvoinnin sekä terveyden kannalta. Pääasiassa NEET-nuorten mahdollisen syrjäytymisen vaikutukset näkyvät mielenterveyden tuen tarpeena. Tutkimukset kertovat myös lisääntyneestä päihteiden käytöstä sekä somaattisen puolen ongelmista. Tällöin voidaan ajatella, että jo niin sanottuun riskiryhmään lukeutuminen on hyvä syy lisätä ensiaputaitoja sekä tietoisuutta terveyden ja hyvinvoinnin merkityksestä ja niihin liittyvistä valinnoista. (THL 2018.)

Ensiapuosaaminen on kansalaistaito, joka voi pelastaa toisen ihmisen hengen. Yhteiskunnan näkökulmasta, jokainen ensiapua jollakin tavalla hallitseva on tärkeä. Nuorten oman elämän näkökulmasta koulutuspäivä voi tarjota heille työkaluja muun muassa koulutukseen hakeutumisessa, työelämävalmiuksien parantamisessa sekä yleisen osallisuuden tunteen rakentumisessa. NEET-nuorten kohdalla on tärkeää, että osaamista ja osallisuutta lisätään juuri ruohonjuuritason toiminnoilla. (Kela 2019.) Opinnäytetyönä toteutettuun NEET-nuorten ensiapupäivään voivat osallistua kaikkia aiemmasta osaamisesta riippumatta. Koska koulutukseen osallistuvat nuoret eivät ole koulutuksen tai työelämän piirissä on hyvin todennäköistä, että ainakin suurin osa heistä ei omaa päivitettyjä ensiaputaitoja. Kokonaisuudessaan NEET-nuorten määrä suomessa on merkittävä ja kaikki toimenpiteet, jotka voidaan tehdä heidän elämänlaatunsa sekä osallisuutensa parantamiseksi ovat tärkeitä (Kela 2019).

3.3 Ensiapuohjeet

Euroopan Elvytysneuvosto (ERC) on julkaissut Kansainvälisen elvytysneuvoston (ILCOR) suositukset Suomeen ensiapuohjeiksi. Hätätilanteen sattuessa soitetään yleiseen hätänumeroon 112. Hätätoimenpiteitä vaativissa tilanteissa tulee laittaa puhelimesta kaiutin päälle, niin pian kuin mahdollista. Kaiutinpuhelun soittaminen ensiaputilanteessa on tärkeää etenkin, jos tilanteessa tarvitaan elvytystä. Kaiutinpuhelun soittaminen ensiaputilanteessa opetetaan ensiapukoulutuksessa. (Punainen risti 2015a, 4-7.) Alla olevassa taulukoissa (Taulukko 1.) ja (Taulukko 2.) sekä kuviossa (Kuvio 1.) on havainnollistettu erilaisia ensiapua vaativia tilanteita ja niissä tarvittavia toimenpiteitä.

Ensiapua vaativa tilanne	Toiminta ensiaputilanteessa		Välitön toimenpide	Huomioitavaa
Reagoimaton ei herätettävissä oleva	Laitetaan kylki-asentoon	Varmistetaan avoin hengitystie	Soitetaan viipymättä yleiseen hätänumeroon 112	Mikäli hengitys ei ole normaalia, aloitetaan elvytys
Verenkierron häiriötila eli sokin oireita	Laitetaan selinmakuulle ja peitellään	Nostetaan jalkoja ylöspäin, jos vammoja ei ole havaittavissa	Soitetaan viipymättä yleiseen hätänumeroon 112	
Aivoverenkiertohäiriön oireet	Tunnistus FAST-periaatteella (Kuvio 1.)	Rauhoittelu	Soitetaan viipymättä yleiseen hätänumeroon 112	Tilaa seurattava jatkuvasti hoitoon pääsyyn asti
Sydäninfarktin oireet	Varmista lääkaine allergiat	Jos ei allergiaa anna asetyyilisallyyli-happoa sisältävää lääkeainetta (ASA) voidaan antaa	Soitetaan viipymättä yleiseen hätänumeroon 112, ei kuljeteta itse	Sydänperäisyys tarkastettava aina sairaalassa, vaikka oireet katoaisivatkin
Hypoglykemian oireet	Annetaan glukositabletteja, sokeripitoista syötävää tai juotavaa	Mikäli autettava menee tajuttomaksi, asetetaan hänet kylkiasentoon	Soitetaan viipymättä yleiseen hätänumeroon 112	Tajuttoman suuhun ei saa laittaa mitään
Ulkoinen verenvuoto	Tyrehdytetään vuotokohtaa painamalla	Jatkotoimenpiteenä, voidaan vuoto kohtaan laittaa sidos	Soitetaan viipymättä yleiseen hätänumeroon 112	Kiristyssidettä voidaan käyttää silloin, kun suorapainaminen ei tyrehdytä ulkoista vuotoa kohtaa
Lievä päänvamma esimerkiksi aivotärähdyks	Selvitetään, onko autettava hereillä, puhuuko ja hengittääkö hän normaalisti	Tarkistetaan, onko päänvamma havaittavissa	Soitetaan viipymättä yleiseen hätänumeroon 112	Päänvammoissa tulee tilannearvio tehdä aina ensihoidon tai lääkärin toimesta
Kouristelu	Tarkistetaan ja turvataan hengitys	Suojataan pää eikä suuhun saa laittaa mitään	Kouristuksen helpottaessa tarkistetaan, onko hengitys normaalia ja käännetään autettava kylki-asentoon	Soitetaan tilanteen mukaan yleiseen hätänumeroon 112

Taulukko 1. Ensiapuohjeet (mukaiillen Punainen risti 2015a.)

Face	Arm	Speech	Time
<ul style="list-style-type: none"> • Suupieli "roikkuu" 	<ul style="list-style-type: none"> • Toispuolinen lihasheikkous • Puristusvoima käsissä erilainen 	<ul style="list-style-type: none"> • Puheen tuottamisen vaikeus eli puhe "puuroutuu" 	<ul style="list-style-type: none"> • Soitetaan välittömästi yleiseen hätänumeroon 112

Kuvio 1. AVH:n tunnistaminen FAST-periaatteella (mukaillen Punainen risti 2015a, 8.)

3.4 Elvytysohjeet

Sydänpysähdyksen saaneen aikuisen peruselvytyksen ja defibrillaattorin käytön ohjeistus perustuu Kansainvälisen elvytysneuvoston suositukseen (Punainen risti 2015b, 1). Alla olevassa taulukossa on kuvattu elvytys- ja defibrillaattorin käytön ohjeistukset.

Elvytys- ja defibrillaattorin käytön ohjeistus				
Aikuisen paineluelvytys	Syvyys noin 5 cm	Painelutiheys 100-120 kertaa minuutissa	Paineluita tehdään 30 kerrallaan	Jota seuraa puhalluselvytys
Aikuisen puhalluselvytys	Huomioi hengitysteiden aukiolo	Sulje autettavan sieraimet sormilla painaen sieraimia yhteen ja peitä omalla suulla autettavan suu puhalluksen ajaksi	Puhalletaan 2 kertaa	Yhden puhalluksen tulee keskimäärin kestää 1 sekunnin
Defibrillaattorin käyttö	Kun auttaja on 2 henkilöä aloittaa toinen painelu - puhalluselvytyksen ja toinen käyttää neuvovaa defibrillaattoria	Defibrillaattori kytketään ensimmäiseksi päälle.	Painelu - puhalluselvytyksen tulee jatkua tauotta samaan aikaan, kun toinen ensiavun antaja kiinnittää liimaelektrodit autettavan rintakehälle	Auttaja kuka käyttää laitetta toistaa aina irti komennon äänen eikä kuitenkaan koske autettavaan defibrilloitaessa. Silloin, kun laite ohjaa defibrilloimaan, näin tehdään
Alle murrosikäisen lapsen elvytys	Elvytys aloitetaan aina 5 alkupuhalluksella	Jonka jälkeen seuraa 30 painallusta	Ja tämän jälkeen 2 puhallusta, elvytysrytmi jatkuu 30:2	Painelususyvyys on lapsella yksi kolmasosa rintakehästä vauvalla se on noin 4 cm ja isommalla lapsella 5 cm

Taulukko 2. Elvytysohjeet (mukaillen Punainen risti 2015b.)

Paineluelvytyksessä aikuisen rintakehän painelusyvyys on noin 5 cm:ä, mutta se ei saa ylittää 6 cm:ä. Painelutiheyden tulee olla 100-120 kertaa minuutissa. Rintakehän annetaan palautua jokaisen alas painamisen jälkeen. Painelut on aina toteutettava mahdollisimman rauhallisesti. Paineluita tehdään 30 kerrallaan, jonka jälkeen aloitetaan puhalluselvytys. (Punainen risti 2015b, 2–5.)

Puhalluselvytyksessä tulee ensimmäisenä huomioida hengitysteiden aukiolo ojentamalla pää leuankärjestä kohottamalla ja samaan aikaan otsasta painamalla. Hengitysteiden avauksen jälkeen auttaja sulkee autettavan sieraimet sormilla painaen sieraimia yhteen ja tämän jälkeen ensiavun antaja peittää omalla suullaan autettavan suun puhalluksen ajaksi. Puhalletaan kaksi kertaa. Yhden puhalluksen tulee kestää keskimäärin yhden sekunnin. Kertatilavuus puhalluksessa on sellainen, että autettavan rintakehä nousee silmin havaittavasti 500-600 ml. Suusta nenään puhaltamista käytetään vain seuraavissa tilanteissa: autettavan suu on pahasti vaurioitunut, suuta ei saada auki, auttaja elvyttää vedessä tai suusta suuhun puhaltaminen ei jostain muusta syystä onnistu. (Punainen risti 2015b, 2–5.)

Painelu-puhalluselvytyksessä elvytys aloitetaan painelulla, joita seuraa puhallukset. Painelussa pidetään korkeintaan 10 sekunnin tauko, silloin kun toteutetaan kaksi puhallusta. Painelu-puhallus elvytys tehdään yksin noin kahden minuutin ajan, jonka jälkeen vaihdetaan elvyttäjää. Siirtymä tehdään painelu-puhallus vaihdon yhteydessä ja vaihto on tapahduttava viipymättä. (Punainen risti 2015b, 2–5.)

Defibrillaattoria käytettäessä, kun auttajia on kaksi henkilöä, aloittaa toinen painelu-puhalluselvytyksen ja toinen käyttää neuvovaa defibrillaattoria. Defibrillaattori kytketään ensimmäiseksi päälle sijoittaen se autettavan pääpuoleen vastapäätä painelu-puhalluselvyttäjää. Painelu-puhalluselvytyksen tulee jatkua tauotta samaan aikaan, kun toinen ensiavun antaja kiinnittää liimaelektrodit autettavan rintakehälle. Auttaja, joka käyttää laitetta, toistaa aina irti komennon ääneen, jolloin defibrilloidaan ja kaikki päästävät irti autettavasta. Silloin, kun laite ohjaa defibrilloimaan, näin tehdään. Defibrilloinnin jälkeen painelu-puhalluselvytystä jatketaan välittömästi, ellei autettava virkoa. Aina kahden minuutin jälkeen laite analysoi sydämen rytmin. (Punainen risti 2015b, 5.)

Alle murrosikäisiä lapsia voidaan elvyttää painelu-puhalluselvytys menetelmin aikuisen rytmillä 30:2. Elvytys tulee aloittaa aina viidellä alkupuhalluksella, jonka jälkeen seuraa 30 painallusta ja tämän jälkeen kaksi puhallusta, elvytysrytmi jatkuu 30:2. Painelusyvyiden tulee olla lapsella yksi kolmasosa rintakehästä eli vauvalla se on noin 4 cm:ä ja isommalla lapsella noin 5 cm:ä. (Punainen risti 2015b, 5.)

4 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyön tarkoituksena on järjestää ensiapupäivä NEET-nuorille sekä päivän lopussa tehtävän teemahaastattelun avulla selvittää kokivatko he saamansa ensiaputiedon hyödylliseksi. Tavoitteena on tuottaa tietoa siitä, kokivatko nuoret hyötyvänsä ensiapupäivästä ja voisiko tällä matalan kynnyksen koulutuksella olla vaikutusta koulutukseen ja työelämään hakeutumisessa.

Tutkimuskysymykset:

1. Kokevatko NEET-nuoret hyötyvänsä ruohonjuuritason ensiapukoulutuksesta?
2. Voisiko ensiapukoulutuksella olla vaikutusta NEET-nuorten koulutukseen ja työelämään hakeutumisessa?

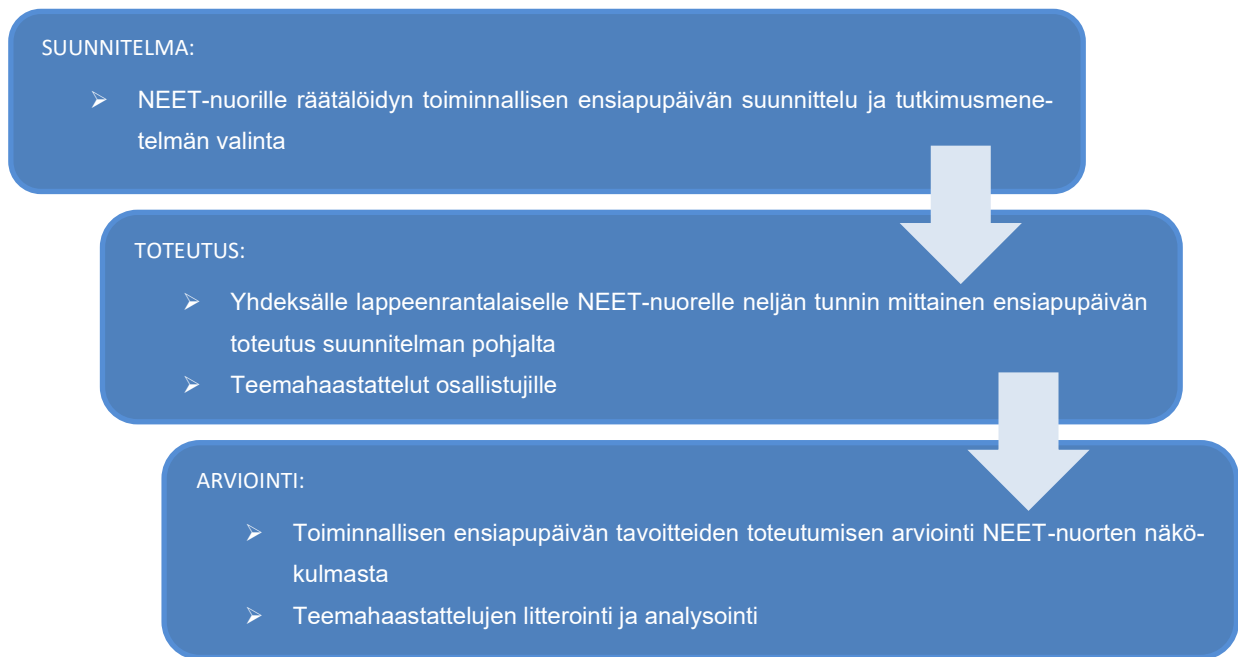
5 Opinnäytetyön toteutus

5.1 Nykytila

Opinnäytetyön aihe valikoitui alkuvuodesta 2020. Nykytilaa selvitettiin hakemalla laaja-alaisesti tietoa NEET-nuoriksi lukeutuvien nuorten tilastoista ja lukujen kehityksestä. Lähteinä käytettiin pääasiassa sellaisia suomalaisia tietokantoja, joiden tulokset vastaisivat mahdollisimman hyvin opinnäytetyön aihetta valtakunnallisella tasolla. Tietoa etsittiin myös yhteiskunnan toimintamalleista, koskien työelämän ja koulutuksen ulkopuolelle joutumisen torjumista. Tiedonhaussa tehtiin useita kokeiluja asiaan liittyvillä hakusanoilla eri tietokannoista, joita olivat muun muassa Medic, PubMed ja Cochrane.

Tiedonhaussa keskityttiin siihen, mitä jo tiedettiin ja ennen kaikkea siihen, millaisia toimia tarvittaisiin lisää. Tietoa haettiin nimenomaan Suomessa toteutetuista tutkimuksista ja artikkeleista, koska opinnäytetyössämme NEET-nuorella tarkoitetaan Suomessa tällaisen määritelmän piiriin kuuluvaa henkilöä. Opinnäytetyössä tuotettiin uutta tietoa siitä, miten koulutuspäivään osallistuneet NEET-asemassa olevat nuoret kokivat ensiapupäivän ja oliko siitä heille hyötyä.

Tiedonhakuun käytettiin LAB-ammattikorkeakoulun opiskelijoiden käytössä olevia tietokantoja, joista etsittiin tieteellisesti ja tutkimuksellisesti riittävän laadukasta materiaalia, jolla kerätyn tiedon näyttöön perustuvuus voitiin varmistaa. Alla näkyvässä kuviossa (Kuvio 2.) Opinnäytetyön vaiheet on kuvattu opinnäytetyön vaiheet: suunnitelma, toteutus ja arviointi. Opinnäytetyön suunnitelma aloitettiin tammikuussa 2020 ja varsinainen toteutus elokuussa 2020. Opinnäytetyön raportointi ja arviointi talven 2020-2021 aikana.

Kuvio 2. Opinnäytetyön vaiheet

5.2 Suunnitteluvaihe

Työelämätahon toiveesta noussut opinnäytetyön aihe, toiminnallinen ensiapupäivä NEET-nuorille, edellytti onnistuakseen opinnäytetyötä toteuttavilta opiskelijoilta sekä opinnäytetyön ohjaajalta hyvää organisointia, valvontaa, dokumentointia sekä itse toteutusta. Tavoitteena oli tuottaa tietoa siitä, kokivatko nuoret hyötывänsä ensiapupäivästä ja selvittää voisiko tämänkaltaisella matalan kynnyksen koulutuksella olla vaikutusta NEET-nuorien koulutukseen ja työelämään hakeutumisessa.

Suunnitteluvaiheessa mukana oli LAB-ammattikorkeakoulusta tämän opinnäytetyön suunnittelua ohjaava opettaja sekä lisäksi kolme Eksoten edustajaa, joiden kanssa toteutus suunniteltiin vastaamaan niin opinnäytetyön kriteereitä kuin kentän tarpeita koulutuspäivään osallistuvien nuorten huomioimiseksi.

Suunnitteluvaiheeseen osallistuneiden kanssa päätettiin toteuttaa osallistujille teemahaastattelut, jotta saataisiin selville, kokivatko nuoret hyötывänsä ensiapupäivästä ja voisiko tällä ruohonjuuritason koulutuksella olla vaikutusta koulutukseen ja työelämään hakeutumisessa.

Tämän opinnäytetyön tekijät toteuttivat työn toiminnallisena opinnäytetyönä, jonka toteutus oli osa tavoitteellista prosessia ja tuki työelämätahon toiveita. Tekijät rajasivat ensiapupäivän kahteen eri koulutuskertaan, joihin osallistui kaksi eri nuorten ryhmää. Koulutuspäivien sisällön luomisesta vastasivat opinnäytetyön tekijät.

Toiminnallinen opinnäytetyö sisälsi useiden toimijoiden yhteistyötä. Onnistuneen opinnäytetyön toteutuksessa on tällöin keskeisenä toimijana työtä toteuttava opiskelija. Onnistumisen edellytyksenä on työhön osallistuvien suunnittelu, arviointi, palautteen antaminen ja toimiva vuorovaikutus. (Salonen 2013, 5-6.) Toiminnallisuus oli opinnäytetyön ensiapupäivän toteutus, jonka aikana opittua teoriaa yhdistettiin käytäntöön ja vietiin ohjastusti eteenpäin osallistujille. Toiminnallinen osuus oli etukäteen suunniteltu ja näyttöön perustuvaa.

5.3 Ensiapukoulutuksen toteutus

Koulutuspäivä toteutettiin Eksoten Nuorten Pajalla Lappeenrannassa. Ensiapupäivä toteutettiin kahdelle eri ryhmälle, joista molemmat toteutukset olivat eri päivinä. Päiviin osallistui yhteensä yhdeksän nuorta. Sisältö oli sama molemmissa päivissä. Koulutuspäivän kesto oli haastatteluineen noin neljä tuntia, joista kolme ja puolituntia käytettiin ensiavun opiskeluun.

Koulutus koostui teoria- ja käytännön osuuksista. Teoriaosuudessa käytiin johdonmukaisesti läpi ensiavun käsitteitä ja merkitystä. Seuraavaksi osallistujille kerrottiin perustietoa toimenpiteistä, kuten haavoista ja haavojen sitomisesta, verenvuodon tyrehtyttämisestä ja painesiteen tekemisestä. Teoriaosuudessa edettiin tietoon diabeteksestä, jonka painotus oli diabeetikon alhaisessa verensokerissa ja sen aiheuttamien oireiden tunnistamisessa sekä ensiavun antamisesta tällaisessa tilanteessa. Aivoverenkiertohäiriöön (AVH), diabetekseen ja rintakipukohtaukseen (angina pectoris) tutustuttiin osallistujien kanssa tekijöiden laatimien esitysten pohjalta syntyneen keskustelun perusteella. Puhallus-paineluevlytys (PPE) ja defibrillaattori käytiin myös ensin teoriassa läpi, jonka jälkeen osallistujat pääsivät harjoittelemaan haavasidontaa, puhallus paineluevlytystä ja defibrillaattorin käyttöä käytännössä. Harjoitteluun oli varattu kaksi nukkea, joilla elvyttämistä voitiin harjoitella kahdessa ryhmässä. Osallistujilla oli mahdollisuus kokeilla elvyttämistä sekä defibrillaattorin käyttöä nukeilla, yksin sekä pareittain.

Päivän aikana keskusteltiin ensiavusta yleisesti niin tapaturmien ennaltaehkäisyssä näkökulmasta kuin itse ensiavun antamiseen liittyvien asioiden kautta. Käytännön ensiaputaitojen harjoitteluun kuten elvytykseen käytettiin pääosa koulutuspäivän ajasta. Tämä siksi, että osallistujat pääsivät tutustumaan ja kokeilemaan ensiavun antamista sekä saivat mahdollisimman paljon ohjausta harjoittelussaan.

Päivän lopussa osallistujilla oli vapaaehtoinen mahdollisuus osallistua päivän hyödyllisyyttä koskevaan haastatteluun. Ensiapupäiviin osallistui yhteensä yhdeksän nuorta, joista seitsemän osallistui haastatteluun. Haastattelu toteutettiin puolistrukturoituna

teemahaastatteluna, jossa kysymykset oli valmisteltu opinnäytetyön tekijöiden toimesta etukäteen. Kysymyksissä oli suosittu avoimia kysymyksiä, jotta haastattelu mahdollisti osallistujien omien mielipiteiden sekä kokemusten esiinnousua vastauksissa. Kysymykset koskivat osallistujien aikaisempia kokemuksia ensiapukoulutuksesta, ensiavusta sekä opinnäytetyönä järjestetystä koulutuksesta ja sen hyödyllisyydestä tulevaisuutta ajatellen. Haastattelumenetelmäksi valikoitui ryhmähaastattelu, koska se mahdollistaa kerralla suuren tiedonkeruun ja oli tilanteeseen nähden sopivin haastattelutapa.

5.4 Teemahaastattelu

Erilaisilla haastatteluilla, kuten syvähaastattelu, teemahaastattelu tai lomakehaastattelu, voidaan hakea vastauksia erilaisiin ongelmiin ja kysymyksiin. Haastattelumuotojen erot esiintyvät lähinnä niiden tutkittavaa ilmiötä kuvaavaan teoriaan ja tutkimusilmiötä perusteleviin teoreettisiin oletuksiin. Tässä opinnäytetyössä tietoa kerättiin koulutuksiin osallistuneilta nuorilta teemahaastattelun avulla. Haastattelu oli opinnäytetyön toteutuksen eli ensiapupäivän viimeinen osa, jolle varattiin aikaa 30 minuuttia päivän lopusta. Haastattelu sisälsi kysymyksiä liittyen osallistujien aikaisempiin ensiapu ja ensiapukoulutus -kokemuksiin, opinnäytetyöhön liittyvän koulutuksen, ensiapupäivän kokemuksista sekä ensiapukoulutuksen hyödyistä ajatellen osallistuneiden tulevaisuutta. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 65-66.) Haastatteluissa pyrittiin selvittämään sitä, voisivatko osallistujien kanssa samanlaisessa tilanteessa olevat toiset nuoret hyötyä samankaltaisesta ruohonjuuritason ensiapukoulutuksesta.

Koska menetelmänä oli haastattelu, käytettiin tekniikkana haastattelun taltioimiseen äänen nauhoitusta. Opinnäytetyössä toteutetut haastattelut taltioitiin kolmella eri laitteella, jotka nauhoittivat keskustelua samanaikaisesti. Kolmea laitetta käyttämällä haluttiin varmistua siitä, että kaikki haastattelussa puhutut kommentit voitiin luotettavasti myöhemmin litteroida. Useamman laitteen käytössä pyrittiin myös varmistamaan teknologinen onnistuminen. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 123-124.) Kaikki tallenteet osoittautuivat laadukkaiksi ja niistä saatiin kerättyä luotettavasti tietoa analyysia varten.

5.5 Analyysi

Haastattelujen analysointi ja arviointi vaatii tieteen sääntöjen tuntemusta sekä tietotaitoa tulosten purkuun ja analysointiin (Salonen 2013, 13). Lopputuloksena oli tarkoitus tuottaa tietoa siitä, voiko ruohonjuuritason koulutus NEET-nuorille auttaa heitä lisäämään tietotaitojaan kohti työelämää ja koulutusta.

Ryhmähaastattelujen nauhoitetut tallenteet kirjoitettiin sanasta sanaan puhtaaksi Word-ohjelmalla eli litteroitiin. Aineiston litterointi tehtiin koko haastatteludialogista. Litteroitua tekstiä tuli lopulta yhteensä 11 sivua. Aineiston litteroinnin tarkkuudesta ei ole olemassa yksiselitteisiä ohjeita, joten aineisto purettiin tekstiksi täysin sanasta sanaan, merkitsemättä kuitenkaan puhetaukoja, huokauksia tai muita sen kaltaisia viestejä. Näin menettelemällä haluttiin varmistua siitä, että kerätty aineisto säilyttää asiasisältönsä. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 139.)

Laadullisen tutkimuksen analyysitapoja esiintyy kirjallisuudessa useita erilaisia. On monia tapoja eritellä, luokitella sekä tyyptellä tutkimuksen kokonaisuutta. Ennen analyysin tekemistä olisi hyvä määrittää analyysiyksikkö, joka voi olla sana, lause tai lausuma. Näitä analyysiyksiköitä ohjaavat tutkimustehtävät sekä aineiston laatu. (Sarajärvi & Tuomi 2018, 23, 91.) Analyysi käsittää useita vaiheita ja näin ollen siinä esiintyy itse analyysiä sekä synteesiä. Aineistoon on tutustuttu ensimmäisen kerran sen keruuvaiheessa, jossa siitä muodostettiin jonkinlainen käsitys. Aineistoa käydään uudelleen läpi viimeistään purkamisvaiheessa, jossa se usein näyttäytyy aikaisempaa erinäköisenä lukijalleen. Aineistoon tulisi aina tutustua kokonaisuutena, koska siitä voi alkuvaiheessa muodostaa monenlaisia ajatuksia sekä tulkintoja. Jäsentämätön aineiston kanssa työskentely voi myös saada aikaa sen, että kokonaisuutta on vaikea pitää koossa tai siitä on hankala löytää ”järkeä”. Aineiston kokonaisuuden hallintaan helpottaa siihen tutustuminen, joka vaatii sen läpikäymistä eli lukemista useaan kertaan. Pelkistäminen eli redusoiminen tarkoittaa aineiston läpikäymistä niin, että sitä pilkotaan ja siitä etsitään mahdollisimman olennaiset ja selkeät asiat. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 143-147.)

Kun aineisto on kerätty ja valitulla tavalla purettu sekä pelkistetty, edetään luokitteluun eli klusterointiin. Luokittelu luo pohjan aineiston tulkinnalle, yksinkertaistamiselle ja lopulta tiivistämiselle. Luokittelussa vertaillaan aineiston eri osia keskenään eli jäsennetään tutkittavaa ilmiötä. Näitä luokkia voisi kutsua käsitteellisiksi työkaluiksi, joiden avulla aineistosta kaivetaan esiin keskeiset asiat. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 144-147.)

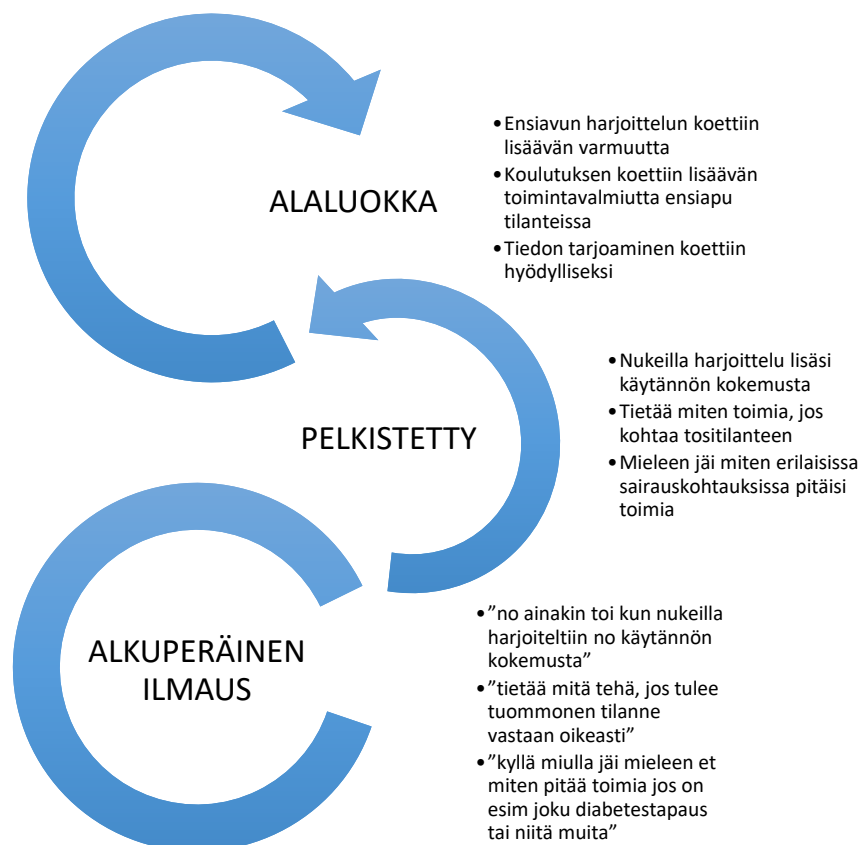
Luokittelun jälkeen siinä löydettyjä luokkia yhdistellään (Kuvio 3.) eli abstrahoidaan etsimällä luokista samankaltaisuuksia tai säännön mukaisuuksia keskenään. Edellä kuvattu tarkoittaa sitä, että jos aineistosta löydetään kaksi luokkaa, joista molemmista löydetään samaan yhteyteen viittaava samankaltaisuus, voidaan ne silloin mahdollisesti yhdistellä yhdeksi luokaksi. Abstrahointia jatketaan niin kauan kuin se vain aineiston näkökulmasta on mahdollista. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 149–151.)

Erityisesti kvalitatiivisessa tutkimuksessa on pyrkimyksenä saada aikaan onnistuneita tulkintoja. Laadullisessa tutkimuksessa tulkintaa tehdään koko prosessin ajan. Tutkijan

toimien kannalta olisi tärkeää, että tutkimuksen lukija voisi myös omaksua tekstiä niin, että hän kykenee löytämään sieltä samat asiat kuin tutkijakin löysi. Tämän tulisi toteutua, vaikka lukija ei olisikaan tutkijan näkökulmasta samaa mieltä. (Hirsjärvi & Hurme 2000, 150–151.)

Eettisyys tulee esiin laadullisessa tutkimuksessa usein sen kautta, että aineisto on hankittu arkielämän tilanteissa, jotka ovat usein hyvin normaalin vuorovaikutuksen tuotetta. Tällöin tutkimuseettiset kysymyksen korostuvat. Huomionarvoista on myös se, että mitä avoimempi tutkimusmenetelmä on, sitä vaikeampi on etukäteen punnita menetelmän eettisiä ongelmia. Myös yleisesti käytössä olevat ”hyvän tieteellisen käytännön” mukaiset ohjeet, saattavat joskus osoittautua ongelmallisiksi, kun tutkimus etenee, verraten siihen mitä käytännöistä ajateltiin alkutilanteessa. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 109.)

Aineiston analyysi toteutettiin edellä mainittujen perusteiden mukaisesti. Analyysin tekoon osallistuivat molemmat opinnäytetyön tekijät. Toiminnalla haluttiin varmistaa, että molemmilla on yhtenäinen käsitys analyysistä ja ajantasainen tieto työn etenemisestä sekä sen erivaiheista.

Kuvio 3. Esimerkki analyysin etenemisestä

6 Tulokset

6.1 Ensiapupäivä kokemuksena

Toteutetun haastattelun aineiston analyysin perusteella, ensiapukoulutuksesta voi olla hyötyä NEET- tilanteessa oleville nuorille. Haastatteluun osallistuneet nuoret kertoivat kokevansa, että ensiaputaitojen harjoittelu lisää valmiuksia todellisessa auttamistilanteessa toimimiseen. Osallistujat kokivat myös saaneensa eri sairauksiin liittyen lisätietoa koulutuksessa ja osaavansa huomioida ensiavun kannalta merkittäviä asioita koulutuksen käytyään.

Tietää mitä tehdä, jos tulee tommonen tilanne vastaan oikeesti.

Kyl miulla jäi mieleen et miten pitää toimia jos on esim. joku diabetes tapaus tai niitä muita.

Aiemmista ensiapukoulutuksistaan osallistujat muistivat vain irrallisia osia ja tästä syystä he kokivat koulutuksen uusimisen tärkeäksi, jotta auttamisen taidot ovat muistissa, kun niitä tarvitaan.

En kyl muista muuta, ku noi nuket vaan siitä, muuta en muista mitä opetettiin. Ja sit oli jotakin teoriaa vaan.

Osallistujat arvioivat, että ensiaputaidosta on hyötyä kaikilla sellaisilla aloilla, missä ollaan tekemisissä ihmisten kanssa. Lähes kaikkialla työelämässä kohdataan muita ihmisiä, joten hyödyn voidaan tässä suhteessa katsoa olevan merkittävä.

Varmaan kaikilla sellasilla aloilla mis pitää olla ihmisten kans tekemisissä.

Koulutuksen sisällön ja kokonaisuuden vastaajat kokivat sopiviksi. Koulutuksen ilmapiiriä kuvattiin rennoksi, mikä vaikutti vastaajien mukaan positiivisesti oppimiseen. Osallistujat osallistuivat vapaaehtoisesti aktiiviseen toimintaan ja vapaamuotoinen ilmapiiri koettiin vastaajien kesken tärkeäksi.

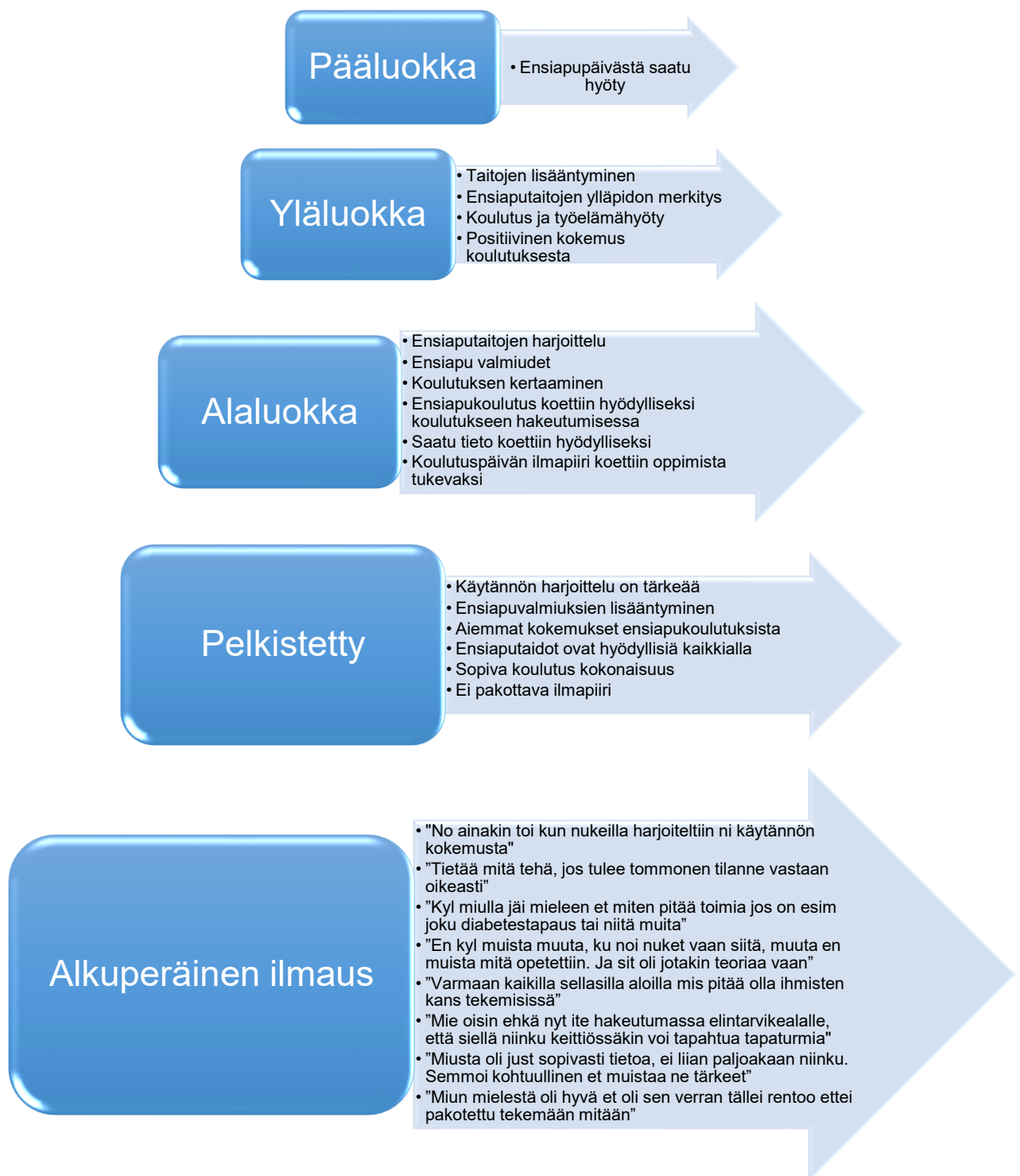
Miun mielestä oli hyvä et oli sen verran tällei rentoo ettei pakotettu tekemään mitään.

6.2 Ensiapukoulutuksen tärkeys

Ensiapukoulutuksen tulisi parantaa koulutukseen osallistujien valmiuksia sekä taitoja toimia ensiaputilanteessa. Koulutuksen sisältö ja sen suunnittelu on siis näin ollen merkittävässä osassa, kun tarkoituksena on auttaa osallistujia oppimaan uutta mahdollisimman hyvin.

Ensiapupäivään osallistuneet nuoret kokivat käytännön harjoittelun tärkeänä ja vastauksissa korostui käytännön tekemisen merkitys taidon lisääjänä ja vahvistajana (Kuvio 4).

Osallistujat kuvasivat, kuinka ensiapua voi joutua antamaan monissa eri arjen tilanteissa ja koulutuksen kautta auttamisen taitojensa vahvistuneen. Haastatellut kertoivat myös kokevansa osaavan koulutuksen jälkeen tunnistaa yleisimpiä sairauskohtauksia ja saaneensa taitoja ihmisten auttamiseen, jos koulutuksessa käytyjä vastaavia tilanteita tulee vastaan.

Kuvio 4. Yhteenvedo tuloksista

7 Pohdinta

7.1 Toiminnallisen osuuden tarkastelu

NEET-nuoriin liittyviä tutkimuksia oli opinnäytetyön aloitusvaiheessa tehty aiemmin kansallisella tasolla jonkin verran. Kotimaassamme nuorten aseman paranemiseen tarvittavista toimenpiteistä oli olemassa laadukasta materiaalia ja aihe oli ollut esillä muun muassa hallitustasolla, nuorten tilanteesta aiheutuneen yhteiskunnallisen huolen takia. Suomen ollessa NEET-nuorten suhteen tilastollisesti korkeassa luokassa on erilaisten syrjäytymistä torjuvien toimien etsiminen, löytäminen ja toteuttaminen tärkeää. (Simonen 2019, 6.)

Opinnäytetyön tarkoituksena oli järjestää työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille ensiapupäivä ja tarkastella kokivatko koulutuspäivään osallistujat saadun ensiaputiedon hyödylliseksi. Aihe oli ajankohtainen ja syntyi työelämäntahon tarpeesta tukea NEET-nuorten opiskelu- ja työllistymisvalmiuksia koulutuksen avulla. Koulutuspäivän tavoitteena oli saada tietoa siitä, voitaisiinko nuorten asemaa koulutuksen ja työelämän ulkopuolella helpottaa tarjoamalla koulutusta erilaisista kansalaistaidoista kuten ensiapu. Opinnäytetyö koostui suunnittelusta, ensiapupäivän järjestämisestä, tulosten analysoimisesta sekä opinnäytetyöraportin kirjoittamisesta.

Käytännönläheinen ja vuorovaikutuksellinen ensiapupäivä työn toiminnallisen osuuden toteuttamistapana oli kohderyhmän lähtötaso ja oppimisvalmiudet huomioiden onnistunut kokonaisuus. Oppiminen on ihmiselle mahdollista läpi koko elämän. Vaikka aikaisemmat kokemukset olisivat huonoja, voidaan niiden tilalle saada uudenlaisia positiivisempia kokemuksia vastaavasta asiasta. Oppimisen kautta ihmisen on mahdollista ymmärtää ympäröivää maailmaa, jossa toiminnan kautta opettelu on jatkuvasti läsnä. Uusi tieto tarjoaa oppijalle mahdollisuuden muutokseen ja oman toiminnan pohtimiselle. Opetuksella on tässä oma merkityksensä vaikkakin lopulta vastuu oppimisesta on oppijalla itsellään. (Kallio 2016, 14, 131-132.)

Opinnäytetyössä kaksi samansisältöistä ensiapukoulutuspäivää toimivat matalan kynnyksen periaatteella, eikä se vaatinut osallistujiltaan mitään ennakko-osaamista tai edes aktiivista osallistumista. Päivän aikana opittiin uutta ensiavusta, sen merkityksestä elämässä sekä keskusteltiin miten taitoa voi hyödyntää omassa elämässään. Näiden asioiden voidaan katsoa lisäävän osallistuneiden nuorten valmiuksia, tunnistaa omia vahvuuksiaan sekä tutkia omaa tapaa oppia. Näin ollen päivän aikana lisättiin myös koulutuksen ja

työelämän piirissä tarvittavaa osaamista. Osalla osallistujista oli aikaisempaa ensiapukoulutus kokemusta.

Opinnäytetyön toiminnallisen osuuden toteuttamisessa tekijöille tärkeä arvo oli osallistujien positiivisen oppimiskokemuksen tukeminen. Käytännön ensiapuharjoitteita ei ollut pakko tehdä, jos koki tilanteen epämiellyttäväksi, joka osaltaan varmasti vaikutti koulutuksen ilmapiiriin niin, ettei kukaan lopulta halunnut olla osallistumatta käytännön elvytysharjoitteluun. Miellyttävyyden nousi merkittävästi esille myöhemmin tutkimusvaiheessa, jossa aikaisempaa kokemusta ensiapukoulutuksesta kuvattiin usein negatiivisena. Negatiivinen kokemus liittyi ensiapukoulutuksen koettuun ”pakollisuuteen” esimerkiksi aiemmin peruskouluaihana. Vuorovaikutukseen panostettiin ja kaikki toiminta pyrittiin luomaan niin, ettei painostuksen kokemusta osallistujille syntyisi. Haastatteluiden perusteella tässä onnistuttiin hyvin ja ensiapupäivän ilmapiiri koettiin miellyttäväksi sekä rennoksi.

Sihvo (2017, 8-10) kuvaa tutkielmassaan, kuinka osallistujan aikaisemmat negatiiviseksi koetut kokemukset koulutuksesta voivat vaikuttaa haluun osallistua samanlaiseen tilanteeseen uudelleen. Tällöin osallistujia tulisi motivoida kannustavin keinoin kokeilemaan asiaa uudelleen, jotta korvaavia kokemuksia voidaan saada aikaiseksi. Näissä tilanteissa on merkittävää panostaa laadukkaaseen vuorovaikutukseen ja mielekkyyteen.

Onnistunut oppimiskokemus kehittää myös oppijan itseluottamusta. Positiiviseksi koetut sosiaaliset tilanteet rohkaisevat oppijaa oma-aloitteisuuteen ja lisää rohkeutta toimia erilaisissa tilanteissa. Kun tilanne koetaan positiiviseksi ja oma itsevarmuus lisääntyy, voi oppija tulevaisuudessa uskaltautua kokeilemaan myös haastavampia tehtäviä. (Kauppila 2007, 131-132.)

Osallistuvissa ryhmissä oli ensimmäisessä viisi ja toisessa neljä nuorta. Ryhmien pieni koko mahdollisti kaikkien tasaisen huomioinnin sekä käytännön harjoittelun ohjauksen niin, että kaikki tulivat huomioiduiksi. Painelu-puhalluselvytyksestä koulutettiin kaikki siihen liittyvät toimet, mutta käytännön harjoittelussa ei suoritettu suusta suuhun puhalluksia. Tällä valinnalla pyrittiin takaamaan osallistujien turvallisuus opinnäytetyön tekemisen aikana vallitsevasta koronatilanteesta johtuen. Valinta osoittautui onnistuneeksi myös osallistujien mielekkyyden kokemuksen tukemiseksi. Nuoret kertoivat pohtineensa etukäteen, tullaanko puhalluksia vaatimaan ja olivat tyytyväisiä, että ne suoritettiin vain sanomalla ”nyt puhallan”. Ohjaajien välinen työnjako oli ennalta sovittua ja se toteutui koulutuspäivien aikana hyvin sekä mutkattomasti. Päivän aikana nuorten ja ohjaajien välisissä keskusteluissa kävi ilmi,

että myös niitä aiheita, joita kävimme läpi vain Powerpoint esitysten muodossa, olisi toivottu harjoiteltavan käytännössä. Vaikka koulutuksessa ei varauduttu tekemään tilanteista varsinaisia simulaatioita, olisi myös näitä Powerpoint esitysten asioita voitu joltakin osin katsoa myös käytännön tasolla. Valintaan siitä mitä harjoiteltiin ja mitä ei, vaikutti myös käytössä oleva aika, joka osaltaan pakotti pitämään toiset aihealueet tiiviimpinä ja panostamaan merkittävimmiä katsotuimpiin kuten elvytykseen. Näitä lopullisen toteutuksen eri vaihtoehtoja on kannattavaa kehittää ja valmistella mahdollisesti jatkossa vastaavan koulutuspäivän toteutuksessa.

Päivän jälkeen osallistujat olivat kiitollisia pidetystä koulutuksesta, josta välittyi tunne, että he olivat kokeneet sen mieluisena tapana opiskella ensiapua. Kysymyksiä ja keskusteluja heräsi myös niin itse ensiavusta kuin sairaanhoidosta ammattina, josta voidaan päätellä opinnäytetyön tekijöiden onnistuneen olemaan asiassa mielenkiintoisia sekä helposti lähestyttäviä. Koulutuspäivä oli niin prosessinosana kuin itse toteutuksena hyvin onnistunut ja saavutti kaikki sille asetetut tavoitteet.

Kaikkien toimenpiteiden on katsottu olevan tarpeen ja tärkeitä torjuttaessa NEET-asemaan joutumista. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jääminen ja mahdollinen syrjäytyminen voivat vaikuttaa ihmisen mielenterveyteen negatiivisesti ja heikentää myös erilaisiin palveluihin ja työhön hakeutumisen kykyä. NEET-asemassa olevat nuoret kertovat kokevansa jonkin verran eriarvoisuutta muihin ikätovereihinsa nähden, joten kaikki tätä tasa-arvoa taustoittavat toimenpiteet voivat helpottaa tilanteen negatiivisia vaikutuksia. (Simonen 2019, 6-8.)

7.2 Tulosten arviointi ja johtopäätökset

Opinnäytetyön tutkimuksellinen osuus muodostui ensiapupäivän hyödyllisyyden arvioinnista. Teemahaastattelun keinoin kerättiin tietoa siitä, kokivatko osallistujat päivän hyödylliseksi, oppivatko he uutta sekä kokivatko he, että opituista taidoista on hyötyä tulevaisuudessa koulutukseen tai työelämään hakeutumisessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön (2019, 2-6) Nuorten palvelut syynissä julkaisussa lausutaan, että keskeisimpiä toimenpiteitä, joilla pystyttäisiin vaikuttamaan NEET-nuorten määrän vähenemiseen, on kohdistettu nuorten tavoittamiseen matalalla kynnyksellä esimerkiksi heidän hyvinvointinsa, opiskelu- ja työllistymisvalmiuksiensa sekä -mahdollisuuksiensa kohentamiseen.

Opinnäytetyön ryhmähaastatteluun osallistui yhteensä seitsemän 18-29-vuotiasta nuorta, jotka osallistuivat toteutusvaiheen ensiapupäivään. Haastatteluun käytettiin aikaa suunnitellusti ja osallistujia oli ryhmäkokoihin nähden riittävästi. Haastattelua varten tekijöiden laatomilla kysymyksillä (Liite 4.) pyrittiin selvittämään vastauksia opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin. Haastatteluun osallistuneiden mielipiteet ensiapupäivän hyödyistä olivat selkeät ja suurin osa koki saaneensa päivästä hyötyjä itselleen. Monikaan osallistujista ei ollut päivittänyt ensiapuosaamistaan pitkään aikaan. Osallistujien vastauksista nousi kokemus ensiapupäivän tarjoamasta mahdollisuudesta palauttaa mieleen ensiapuun liittyvää tietoa ja päivittää osaamistaan. Toisilla osallistujilla ensiapupäivä herätti myös pohdintaa omasta tulevaisuudesta ja siitä, voisiko sosiaali- ja terveysala olla hyvä vaihtoehto koulutusta ja ammatinvalintaa pohdittaessa.

Rohkeuden ja itsevarmuuden lisääminen on hyvin tärkeässä asemassa, kun puhutaan NEET-aseman ehkäisystä. Useat kesken jääneet yritykset käydä koulua tai saada työpaikka, voivat heikentää itseluottamusta ja saada aikaan epäluottamusta omiin kykyihin. Pienimmätkin onnistumiset ja positiiviset kokemukset vaikuttavat tähän kuvaan, muokaten sitä positiivisemmaksi ja tarjoten oppijalle mahdollisuuden luoda tilanteesta uudenlainen positiivisempi kokemus. (Kallio 2016, 9-10.)

Tämän opinnäytetyön tuloksista käy ilmi, että NEET-asemassa olevat nuoret pitivät koulutusta hyvänä ja tarpeellisena sekä vaatimuksiltaan sopivana. Aikaisempien ensiapukoulutuskokemusten vastauksissa esiintyi kokemus pakollisuudesta sekä asioiden liian nopeasta läpikäymisestä. Tätä ajatusta vasten sopivan pienen ryhmän ja riittävän rauhallisen aikataulun olivat merkittäviä tekijöitä ensiapupäivän onnistumisessa. Ensisijaisena tärkeää olisi myös ottaa tällaisia koulutuksia järjestettäessä huomioon osallistujien erilaiset oppimistyyli- ja taustat. Tarjoamalla mahdollisuuden monimuotoiseen oppimiseen, jossa ei ole pakottavaa tai liian vaativaa ilmapiiriä voidaan saada aikaan positiivinen kokemus ja oppimishalun lisääntyminen myös tulevaisuutta silmällä pitäen.

Haastattelutulosten pohjalta mainittavaa on osallistujien vastauksista noussut kokemus koulutuksen tasa-arvoa parantavasta vaikutuksesta. NEET-asemassa olevilla nuorilla ei ole välttämättä mahdollisuutta osallistua vastaaviin ensiaputaitoa kehittäviin koulutuksiin, heidän ollessaan työelämän ja koulutuksen ulkopuolella. Tätä taustaa vasten olisi hyvä, jos myös NEET-asemassa olevien nuorten kansalaistaitojen mukaan lukien ensiaputaitojen parantamiseen olisi syytä kiinnittää huomiota ja tarjota tähän mahdollisuuksia. Ensiapupäivän aikana pyrittiin myös tarjoamaan positiivisia oppimiskokemuksia ja hyvässä hengessä

tapahtuvaa oppimista, joka voi rohkaista osallistujia tulevaisuudessakin osallistumaan erilaisiin koulutuksiin ja hankkimaan taitoja, joita tarvitaan työssä sekä koulutuksessa.

Koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämisellä voi olla välillisiä seurauksia muun muassa yksilön terveyteen. Sairaanhoidon kentällä tilanne näkyy asiakkaiden mielenterveyttä uhkaavana tekijänä, joka voi jatkuessaan saada aikaan kokonaisvaltaisia terveyteen negatiivisesti liittyviä vaikutuksia. Tällaisia voivat esimerkiksi olla masennus sekä ahdistuneisuus, jotka molemmat vaikuttavat yksilön kykyyn osallistua yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin sekä koulutuksen ja työpaikan hankintaan. (THL 2018.)

Terveydenhuollon kenttää tämä opinnäytetyö ja sen tulokset palvelevat vahvistamalla sitä, että yksinkertaisilla matalan kynnyksen toiminnoilla voidaan vaikuttaa positiivisesti NEET-asemassa olevien nuorten elämään ja mahdollisesti myös tulevaisuuteen. Ihmisillä on erilaisia tapoja oppia ja sisäistää asioita sekä elää elämäänsä. Nämä tekijät tulisi NEET-nuorten kohdalla ottaa entistä paremmin huomioon ja pyrkiä tarjoamaan heille mahdollisuuksia toteuttaa asioita omalla tai itselleen parhaalla tavalla. Näin voidaan vahvistaa NEET-asemassa olevien nuorten tietoja sekä taitoja ja rakentaa itseluottamusta tulevaisuuteen ja onnistumisen kokemuksiin. (OKM ym. 2019, 2-6.)

7.3 Eettisyys ja luotettavuus

Tutkimustyössä tulee noudattaa rehellistä ja huolellista toimintatapaa. Tutkimustyö edellyttää tarkkuutta tulosten tallentamisessa sekä niiden arvioinnissa. Luotettava tutkimus suunnitellaan, jota seuraa toteutus ja sen raportointi. Raportoinnin yhteydessä syntynyt tietoaineisto tallennetaan siihen tehtyjen vaatimusten edellyttämällä tavalla. (TENK 2012, 6.) Tämä opinnäytetyö on noudattanut näitä tutkimuseettisiä ohjeita.

Osallistujille kerrottiin tutkimusta koskevista yksityiskohdista saatekirjeellä (Liite 1.), josta he saivat tietoa muun muassa osallistumisen vapaaehtoisuudesta, anonymiteetistä sekä aineiston käyttötarkoituksesta ja säilyttämisestä. Opinnäytetyön tekijät kävivät esittäytymässä molemmille ryhmille ennen koulutuspäivän toteutusta. Tässä samassa tilaisuudessa käytiin tutkimuksen suostumiseen (Liite 2.) ja tietosuojailmoitukseen (Liite 3.) liittyvät asiat vielä sanallisesti läpi sekä vastattiin osallistujien esittämiin kysymyksiin koskien koulutuspäivää ja opinnäytetyötä.

Osallistujilla oli mahdollisuus kieltäytyä milloin vain osallistumasta tutkimukseen sekä kyselyyn. Osallistujien anonymiteetistä pidettiin tarkasti huolta, eikä mitään sellaista tietoa, joka olisi saattanut vaarantaa heidän anonymiteettinsä ei taltioitu minnekään ulkoiselle

palvelimelle. Haastattelujen purkamisen jälkeen, kaikki kerätty aineisto hävitettiin LAB-ammattikorkeakoulun ohjeiden mukaisesti, tutkimuksen määräajan puitteissa.

Haastatteluun laaditut kysymykset palvelivat tutkimuskysymysten selvittämisessä hyvin. Joiltain osin vastausten laajuus jäi valitettavan suppeaksi. Vastausten suppeuden voi selittää myös käytössä haastattelun mahdollisimman avoimeksi suunnitellut kysymykset, joihin osittain vastattiin yhdellä sanalla ja toiset kysymykset saivat aikaan laajempaakin keskustelua aiheesta. Toiset vastaajista olivat puheliaampia, kun taas toiset pohtivat vastauksiaan pidempään ja olivat vähäsanaisempia vastauksissaan.

Haastatteluiden purkamisen ja analysoinnin kannalta osallistujien määrä sekä kerätty aineisto olivat laajuudeltaan riittäviä. Tämän opinnäytetyön tekijöiden näkökulmasta materiaalia pystyttiin työstämään tehokkaasti ja sen sisältö saatiin analysoitua myös laadukkaasti, työn tarjotessa sopivan haasteen tekijöilleen. Kaikki analyysin vaiheet saatiin läpivietyä asianmukaisesti ja materiaalista pystyttiin muodostamaan selkeät tulokset. Aineiston tallennus toteutettiin tallentamalla haastattelut kokonaisuudessaan. Tallennus onnistui hyvin ja palveli opinnäytetyön tekijöitä sen purkamisessa, koska materiaali oli selkeää ja helposti käsiteltävissä. Aineiston hävittäminen onnistui myös hyvin ja se toteutettiin sille asetettujen vaatimusten mukaisesti ja ilmoitetussa aikataulussa.

Eksoten eettinen työryhmä on tarkastanut tutkimuslupahakemuksen ja antanut sille puoltavan lausunnon. Alueen palvelupäällikkö on hyväksynyt tutkimuslupahakemuksen ja antanut tutkimukselle luvan. Opinnäytetyön yleistettävyyttä huomioitiin valitsemalla haastattelun kysymykset tarkoin ja asiaviitteisesti, jotta vastaukset tuottavat tietoa haluttuun kysymykseen. Kysymykset on tarkastutettu LAB-ammattikorkeakoulun opinnäytetyön suunnitelman ohjaavalta opettajalta, ennen kysymysten käyttöä ja näin varmistuttu, että niitä voidaan käyttää tässä työssä. Tutkimuksessa noudatettiin rehellisyyttä, tarkkuutta ja yleistä huolellisuutta niin asioiden taltioimisessa kuin esittämisessäkin (TENK 2012, 6). Opinnäytetyössä toteutetut toimenpiteet ovat helposti siirrettävissä ja toteutettavissa vastaavissa NEET-nuorten elinympäristöissä Suomessa tai muualla maailmassa.

7.4 Jatkotutkimusehdotukset

NEET-nuorten tilanteesta on osoitettu kansallista huolta ja sanottu, että kaikki näiden nuorten asemaa parantavat toimet ovat tärkeitä. Tästä syystä olisi hyvä tutkia lisää erilaisten ruohonjuuritasolla toteutettavien teemapäivien tai koulutusten merkitystä syrjäytymisen sekä NEET-aseman estäjänä.

Osa tutkimuksista kertoo, että itse NEET-nuoria on kuultu valitettavan vähän erilaisia NEET-asemaa torjuvien toimien kehittämisessä. Tämä on varmasti yksi tärkeä aihe jatkotutkimuksia ajatellen, josta olisi merkittävää saada lisää tutkimustietoa tulevaisuudessa.

Tämän opinnäytetyön jatkotutkimuskysymykseksi voisi asettaa NEET-nuorten aseman tutkimisen pidemmällä aikavälillä: Miten ensiapukoulutus on vaikuttanut nuorten asemaan esimerkiksi puolen vuoden jälkeen koulutuksen käymisestä? Onko koulutuksen käyneet nuoret päässeet hakemiinsa opintoihin tai onko työllisyystilanne muuttunut?

Lähteet

Eduskunta. 2017. Vastaus kirjalliseen kysymykseen 488/2017. Helsinki. Viitattu 17.3.2020 Saatavissa https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kysymys/Documents/KKV_488+2017.pdf

Eloranta, T. 2012. Sairaanhoidajan tulevaisuuden taitoprofiili. Pro gradu- tutkielma. Tampere. Viitattu 18.3.2020. Saatavissa <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/83557/gradu05902.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Eriksson, E. Korhonen, T. Merasto, M. & Moisio, L-E. 2015. Sairaanhoidajan ammatillinen osaaminen – sairaanhoidajakoulutuksen tulevaisuus hanke. Porvoo. Viitattu 30.3.2020. Saatavissa <https://www.epressi.com/media/userfiles/15014/1442254031/loppuraportti-sairaanhoidajan-ammattillinen-osaaminen.pdf>

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki. Yliopistopaino. 143-151.

Iyer, S. Mustafa, S. Gariépy, G. Shah, J. Joobar, R. Lepage, M. & Malla, A. 2018. A NEET distinction: youths not in employment, education or training follow different pathways to illness and care in psychosis. Viitattu 28.2.2021. Saatavissa <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6267132/>

Kallio, T. 2016. Oppiminen on moniulotteinen prosessi. Pro gradu -tutkielma. Tampere. Viitattu 2.12.2020. Saatavissa <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/99660/GRADU-1472832834.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kauppila, R. 2007. Ihmisen tapa oppia. Johdatus sosiokonstruktiviseen oppimiskäsitykseen. Jyväskylä. PS-kustannus.

Kela. 2019. Nuoret pääsevät kuntoutukseen aiempaa helpommin. Tutkimusblogi. Viitattu 25.3.2020. Saatavissa <https://tutkimusblogi.kela.fi/arkisto/4985>

Miettinen, T. 2016. Potilasohjauskoulutus hoitohenkilökunnan osaamisen vahvistajana Kuopion yliopistollisessa sairaalassa. Pro gradu -tutkielma. Itä-Suomen yliopisto. Viitattu 20.3.2020. Saatavissa https://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20160590/urn_nbn_fi_uef-20160590.pdf

Nummelin, M. 2009. Päivystyspoliklinikalla aloittavan sairaanhoidajan tiedon tarve. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto. Turku. Viitattu 20.3.2020. Saatavissa

<https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/52481/hoitotiede-gradu2009nummerin.pdf?sequence=4&isAllowed=y>

OKM, TEM & STM. 2019. Koulutuksen ja työn ulkopuolella olevat (NEET) nuoret, katsaus-tilanteeseen ja toimenpiteisiin. Viitattu 16.3.2020. Saatavissa <https://minedu.fi/documents/1410845/4449678/Koulutuksen+ja+ty%C3%B6n+ulkopuolella+olevat+%28NEET%29+nuoret%2C+katsaus+tilanteeseen+ja+toimenpiteisiin/51231944-1fc0-ef0b-fc7a-afc6c975b010/Koulutuksen+ja+ty%C3%B6n+ulkopuolella+olevat+%28NEET%29+nuoret%2C+katsaus+tilanteeseen+ja+toimenpiteisiin.pdf>

OKM. 2019. Nuorten palvelut syynissä. OECD:n arviointi nuorten palveluista Suomessa 2018. Viitattu 16.3.2020. Saatavissa <https://www.oecd.org/els/soc/youth-finland-assessment-and-recommendations-finnish.pdf>

Punainen risti. 2015a. Ensiapuohjeet. Saatavissa: Punainen risti. 2015a. Ensiapuohjeet. Viitattu 13.12.2020. Saatavissa https://www.punainenristi.fi/sites/frc2011.mearra.com/files/tiedostolataukset/uudet_ensiapuohjeet_2016_0.pdf

Punainen risti. 2015b. Elvytysohjeet. Viitattu 7.4.2020. Saatavissa https://www.punainenristi.fi/sites/frc2011.mearra.com/files/tiedostolataukset/elvytysohjeet_2016_suomi.pdf

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Turku. Viitattu 6.4.2020. Saatavissa <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522163738.pdf>

Sihvo, M. 2017. Ensiapukurssi aikuisen oppijan myönteisenä oppimiskokemuksena. Pro - gradu tutkielma. Jyväskylä. Viitattu 2.12.2020. Saatavissa <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/54302/1/URN%3ANBN%3Afi%3Aju-201706052680.pdf>

Simonen, J. 2019. "Mä koitan itse selviytyä kaikesta". Tutkimus työn ja koulutuksen ulkopuolella olevista nuorista. E2 Tutkimus. Viitattu 29.12.2020. Saatavissa https://e2.fi/julkaisut/ma_koitaa_itse_selviytya

TENK. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Viitattu 5.1.2021. Saatavissa https://tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Terveyskirjasto. 2017. Ensiapu osana hoitoketjua. Viitattu 16.3.2020. Saatavissa https://www.terveyskirjasto.fi/terveyskirjasto/tk.koti?p_artikkeli=spr00002

THL. 2018. Syrjäytyminen ja syrjäytymisen riskitekijät. Helsinki. Viitattu 25.3.2020. Saatavissa https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/nuorten-syrjaytyminen/syrjaytyminen-ja-syrjaytymisen-riskitekijat

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi. Helsinki. Tammi. 66-65 & 123-124.

Tuomi, J. Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi.

Valtonen, T. 2017. Syrjäytymisvaarassa olevat nuoret. Tutkimus Oma Koutsi - hankkeen nuorista. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto. Turku. Viitattu 23.3.2020. Saatavissa <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/136351/ValtonenTia.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Liite 1. Saatekirje

Hyvinvointiyksikkö

Saatekirje

Hei,

Olemme sairaanhoitajaopiskelijoita Lappeenrannan LAB- ammattikorkeakoulusta. Toteutamme opinnäytetyönämme toiminnallisen ensiapupäivän Nuorten Pajan ryhmäläisille. Päivän aikana harjoitellaan erilaisia perus ensiaputaitoja, eikä siihen liity minkäänlaisia osaamisvaatimuksia tai pakollisia suoritteita. Käytännönläheisiä harjoitteita teemme päivän aikana mahdollisimman paljon, joissa jokainen saa kokeilla avun antamista käytännössä ja ohjaajan neuvomana.

Teemme päivän hyödytä myös tutkimuksen, joka toteutetaan teemahaastattelun keinoin. Osallistujilta pyydetään ryhmähaastattelussa mielipiteitä siihen, onko ensiaputaitojen opettelusta hyötyä yleisesti ja voivatko ne auttaa osallistujia koulutukseen sekä työelämään hakeutumisessa. Haastattelutilanteen keskustelut nauhoitetaan myöhempää purkoa ja analysointia varten. Opinnäytetyömme on määrä valmistua joulukuussa 2020.

Haastatteluun vastaaminen vie noin 15 minuuttia ja toivomme, että siihen vastataan ajatuksella sekä rehellisesti omaan kokemukseen pohjaten. Kaikki vastaukset ovat meille tärkeitä lopullisen tiedonsaannin ja palautteen kannalta. Kiitos jo etukäteen tärkeistä mielipiteistäsi koskien haastattelua

Kaikki annetut vastaukset ovat anonymoituja, eli niistä ei voi tunnistaa vastaajaa. Kerättyä aineistoa käsitellään myös luottamuksellisesti tarkoittaen sitä, ettei siihen pääse käsiksi kukaan ulkopuolinen tutkimuksen tekijöiden lisäksi.

Haastatteluun osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja haastattelun voi keskeyttää missä kohtaa tahansa jos osallistuja niin haluaa.

Haastattelussa esiintyvä tieto säilytetään vain analysointiin kuluvan ajan, jonka jälkeen se hävitetään sille määrättyjen ohjeiden mukaisesti.

Kiitos ja terveisin

Joonas Lönn
Sairaanhoitajaopiskelija
Lab- ammattikorkeakoulu
joonas.lonn@student.lab.fi

Anni Backman
Sairaanhoitajaopiskelija
Lab- ammattikorkeakoulu
anni.backman@student.lab.fi

Liite 2. Suostumus

Hyvinvointiyksikkö

Suostumus

Opinnäytetyön Toiminnallinen ensiapupäivä NEET- nuorille

Olen saanut riittävästi tietoa kyseisestä opinnäytetyöstä ja olen ymmärtänyt saamani tiedon. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut kysymyksiini riittävät vastaukset. Tiedän, että minulla on mahdollisuus keskeyttää osallistumiseni missä tahansa vaiheessa ilman että se vaikuttaa saamaani hoitoon tai kuntoutukseen.

Suostun vapaaehtoisesti osallistumaan tähän opinnäytetyöhön liittyvään tutkimukseen.

Lisäksi annan suostumukseni henkilötietojeni keräämiseen opinnäytetyöhön laadinnassa syntyvään tutkimusrekisteriin. Minua on informoitu henkilötietojen käsittelystä tutkimuksen yhteydessä.

Aika ja paikka

Asiakas/potilas

Alaikäisen huoltajan allekirjoitus

Opiskelija/opiskelijat

Liite 3. Tietosuojailmoitus

OPINNÄYTETYÖTÄ KOSKEVA TIETOSUOJAILMOITUS

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679)
artiklat 13 ja 14
Laatimispäivämäärä: 23.4.2020

Mitä tarkoitusta varten henkilötietoja kerätään?

Opinnäytetyön tarkoitus on toteuttaa ensiapupäivä NEET- nuorille sekä päivän lopussa tehtävän teemahaastattelun avulla selvittää kokivatko he saamansa ensiaputiedon hyödylliseksi. Tavoitteena on saada tietoa siitä, voitaisiinko NEET- nuorten asemaa koulutuksen ja työelämän ulkopuolella helpottaa tarjoamalla heille ruohonjuuritason koulutusta erilaisista kansalaistaidoista kuten ensiapu.

Mitä tietoja keräämme? / Rekisterin tietosisältö

Keräämme sinusta seuraavia tietoja: ikä, sukupuoli sekä vastauksessasi antamat mielipiteesi.

Millä perusteella keräämme tietoja? / Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Tietoja kerätään vastaajan itsensä antaman suostumuksen perusteella.

Mistä kaikkialta henkilötietoja keräämme / Tietolähteet

Henkilötiedot, joita kysymme ovat ikä sekä sukupuoli. Näitä tietoja kerätään ainoastaan vastaajan itsensä antamana. Mistään muista rekistereistä tietoja ei tutkimustamme varten kerätä.

Kenelle tietoja siirretään? / Tietojen siirto tai luovuttaminen ulkopuolelle

Mitään tietoja ei luovuteta opinnäytetyön tekijöiden lisäksi muille henkilöille.

Minne tietoja siirretään? / Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Saadut tiedot siirretään Lab- ammattikorkeakoulun Microsoft Onedrive palveluun, josta ne poistetaan heti kun ne on analysoitu eikä niitä enää tarvita.

Kerättyjen tietojen turvallinen säilyttäminen / Rekisterin suojauksen periaatteet

Opinnäytetyön laatijoita on ohjeistettu salassapitovelvollisuudesta koskien opinnäytetyön laatimisen yhteydessä kerätystä tiedosta. Kerättyä tietoa säilytetään Lab- ammattikorkeakoulun opiskelijoiden henkilökohtaisessa käytössä olevassa Microsoft Onedrive palvelussa. Kaikelle tiedolle on vain yksi sijainti, jota eivät käsittele ketkään muut kuin tutkimuksen tekijät. Ulkopuolisilla ei ole pääsyä pilvipalveluun tai materiaaliin. Tietoja käsitellään Ammattikorkeakoulun tietoturvallisilla palveluilla, tietoturva säännösten mukaisesti.

Kuinka kauan kerättyä aineistoa säilytetään? / Tutkimusaineiston käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Kerättyä aineistoa säilytetään vain opinnäytetyö prosessin ajan. Kun työn raportointi on saatettu päätökseen, poistetaan kaikki kerätty tieto ja se hävitetään Lab- ammattikorkeakoulun ohjeiden mukaisesti.

Millaista päätöksentekoa? / Automatisoitu päätöksenteko

Aineistoa käsiteltäessä ei tapahdu automatisoitua päätöksentekoa.

Oikeutesi

Rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa antamansa suostumus, milloin henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Tutkimuksen keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoja.

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus Tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietolainsäädäntöä.

Rekisteröidyllä on seuraavat EU:n yleisen tietosuojasetuksen mukaiset oikeudet:

- a) Rekisteröidyn oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot.
- b) Rekisteröidyn oikeus tietojensa oikaisemiseen.
- c) Rekisteröidyn oikeus tietojensa poistamiseen. Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta, jos tietojen käsittely on tarpeen yleisen edun mukaisia arkistointitarkoituksia taikka tieteellisiä tai historiallisia tutkimustarkoituksia tai tilastollisia tarkoituksia varten, jos oikeus tietojen poistamiseen estää tai suuresti vaikeuttaa henkilötietojen käsittelyä
- d) Rekisteröidyn oikeus tietojen rajoittamiseen.
- e) Rekisteröidyn oikeus siirtää tiedot toiselle rekisterinpitäjälle.

Tutkimusrekisterin tiedot

Mainittava:

- Lab- ammattikorkeakoulu
- Kyseessä on kertatutkimus
- Tutkimuksen kestoaika: 4kk
- Henkilötietojen säilyttämisaika: 4kk

Rekisterinpitäjän ja yhteyshenkilön tiedot

s-posti: anni.backman@student.lab.fi

Tutkimushankkeen vastuullinen johtaja

Oppinnäytetyön ohjaaja (ei ole vielä nimetty 8.5.2020)

Tutkimuksen suorittajat

Anni Backman
Sairaanhoidajaopiskelija
SHK19M

Joonas Lönn
Sairaanhoidajaopiskelija
SHK19M

Liite 4. Haastattelukysymykset

HAASTATTELUKYSYMYKSET

Aikaisemmat kokemukset ensiapukoulutuksesta / ensiavun antamisesta

Oletko aiemmin osallistunut ensiapukoulutukseen?

Millaisia aikaisemmat kokemuksesi ovat ensiapukoulutuksista?

Oletko ollut koskaan tilanteessa, jossa olet antanut toiselle ihmiselle ensiapua?

Kokemukset opinnäytetyöhön liittyvästä koulutuksesta

Oliko päivä mielestäsi hyödyllinen?

Millaisia asioita opit ensiapupäivän aikana?

Tuntuu sinusta, että pystyisit saamallasi tiedolla toimimaan ensiaputilanteessa?

Koetko, että nyt saamastasi koulutuksesta on sinulle hyötyä tulevaisuudessa?

Koulutukseen hakeutumisessa?

Työelämään hakeutumisessa?

Onko sinulla ollut aiemmin mahdollisuuksia osallistua ensiapukurssille?

Missä mahdollisuuksia on tarjottu?

Koulutuksen toteutukseen liittyvät kysymykset?

Millaisena koit koulutuspäivän?

Miten kouluttajat onnistuivat?

Saitko riittävästi ohjausta harjoitustilanteissa?

Olisitko kaivannut jotain enemmän?

Oliko jotakin liikaa?

Millainen koulutuspäivän henki oli?

Osallistuisitko tulevaisuudessa samanlaiseen ensiapukoulutukseen?

Tulevaisuus

Olisiko tällaisesta ensiapupäivästä hyötyä samassa tilanteessa oleville nuorille tulevaisuudessa-
kin?

Pitäisikö ensiapukoulutusta järjestää myös työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille?

Asteikolla 1-10 (1 hyödytön ja 10 erittäin hyödyllinen) kuinka hyödylliseksi koet osallistumisesi tä-
hän päivään tulevaisuuttasi ajatellen?